

I. H. N.

ENFALLIGA TANKAR

OM

NYTTAN

AF

MAGAZINERS

ANLÄGGANDE,

MED WEDERBÖRANDES SAMTYCKE,

UNDER

OECONOMIE-PROFESSORENS OCH LEDAMOTENS

AF KONGL. SWENSKA WETTENSKAPS-ACA-

DEMIEN OCH UPSALA WETTENSKAPS-

SOCIETETEN,

HERR PEHR KALMS

INSEENDE,

FÖR LAGER-KRANTSEN FRAMSTÅLDE,

OCH TIL ALLMÅN GRANSKNING, I ÅBO ACA-

DEMIES NEDRE LÄRO-SAL, PÅ WANLIG TID

DEN 22. AUGUSTI E. M. 1760. ÖFWER-

LEMNADE,

AF

JOHAN COLLIANDER,

WIBURGENSIS.

ÅBO, Tryckt hos DIRECTEUREN och Kongl. Boktryckaren
i Stor-Förstendömet Finland, JACOB MERCKELL.

KONGL. MAJ:TS
TRO-MAN och ÖFWERSTE
för Kongl. Tawastehus-Regemente til Fot,
Samt RIDDARE af Kongl. Maj:ts Swärds-Orden,
Högwälborne HERREN,

HERR P E T T E R
VON TÖRNE,

Nådige HERRE.

I Från äldsta tider tillbaka, har varit en både öflig och loflig plägsed, at Lärdoms-älskare med Förmäma Personers Namn prydt sina arbeten. Men då jag nu wägar, at för Nådige Herr ÖFWERSTEN och RIDDAREN nedlägga medföljande Arbete, sker sådant ej så mycket i afsigt at wid magt hålla en gammal plägsed, som fast mer, at wisa något wedermäle af den djupa wördnad, hwarmed jag ärkänner, den mig i flera år bewista ogemena nåd. Jag wore wisserligen den otacksammaste under Solen, om jag någonsin förgätte de stora och många wälgjernigar, som i Nådige Herr ÖFWERSTENS och RIDDARENS Hus jag rundeligen åtnjutit. Anse, Nädigste Herre, med wanlig ynnest, detta enfaldiga Arbete, som Eder upoffras, och lät det af Edert, genom stora förtjenster widt lysande Namn, winna tilbörllig glants och anseende. HERREN GUD kröne Högwälborne Herr ÖFWERSTENS och RIDDARENS Älderdom, med en *svite* af så mycken lyckfahghet, som af tilgifnaste hjerta kan önskas. Har ähran, med djupaste wördnad framhärda,

Högwälborne Herr ÖFWERSTENS och RIDDARENS

allerödmjukaste tjenare,
JOHAN COLLIANDER.

KONGL. MAJ:TS
TRO-MAN och ÖFWERSTE
wid Kongl. Swenska *Armén*,
Samt

RIDDARE af Kongl. Maj:ts Swärds-Orden,
Högwälborne HERREN,

HERR ANDERS HIND.
RAMSAIJ,
Nådige HERRE.

U Prag ej omildt, Nådige Herre, at jag underkastar E-
dra Ögon en liten och ännu omogen Frucht, som jag
samlat på *Helicon*s Blomsterrika Felt. Nådige Herr
ÖFWERSTENS och RIDDARENS ogemena Yrnest mot mig, har
fordrat et betydande prof af min ärkänsla, men min oför-
møgenhet bjuder mig, at frångifwa et af de minsta. Dock,
om mitt sinne, som af renaste wördnad och tacksamhet lå-
gar, mera anses, än den gäfwä jag frambärer, tör den
senare af den förras menlöshet winna något, som ej aldeles
misshagar Nådige Herr ÖFWERSTEN och RIDDAREN. Jag
kan ock då göra mig et säkert hopp, at under Nådige
Herr ÖFWERSTENS och RIDDARENS Hög-gunstiga *Protection*,
få röna en blid lycka i framtiden, hwarom jag alleröd-
mjukaft anhåller. Allmagten uppehålle Eder, Nådige
Herre, wid en af idel lycksalighet och förnöjsamhet grö-
nskande Lefnad. Detta är en innerlig önskan af den, som
räknar för angenämaste skyldighet, at med djupaste wörd-
nad frambärda,

Högwälborne Herr ÖFWERSTENS och RIDDARENS

allerödmjukaft tjänare,
JOHAN COLLIANDER.

KONGL. MAJ:TS
TRO-MAN och ÖFWERSTE-LIEUTENANT
wid Kongl. Swenska *Armen*,
Samt RIDDARE af Kongl. Maj:ts Swärds-Orden,
Högwälberne HERREN,
Herr HANS HINDRICH BOIJE,
Nådige HERRE.

AT Hushållningen är en af de Weten-skaper, som
måst bidraga til det Borgerliga Samhällets bästa, lä-
rer lingen på wår tid kunna neka. Men desse förde-
lar hunna ej ärhållas, utan stora omkostningar, mycken efter-
tanka och outtröttelig möda, kwilka beswärligheter få wilja
påtaga sig. Wi böre förden-skull wörda dem, som utom an-
dra wigtiga och stora Sysslor, låta sig wårda om Hushållnin-
gens uphjelpande i wårt Fädernesland. Utom andra Idrot-
ter, hwarigenom Nådige Herr ÖFWERSTE-LIEUTENANTEN
och RIDDAREN gjordt Sig af det Allmänna högt förtjent, räk-
nas billigt Dets oförtrottna möda, at uphjelpa en i wårt
Tawastland länge försummad gren af wår wälmåga. Til-
låt derföre, Nådige Herre, at få tillägna Eder närwaran-
de *Oeconomiska* Afhandling, om *Magaziners* nytta. Uptag
det med samma nåd, som jag i flera åhr åtnjutit: hwarige-
nom jag får en ordsak, at prisa Nådige Herr ÖFWERSTE-
LIEUTENANTENS och RIDDARENS stora wälgjörningar. HER-
REN GUD gjöre Herr ÖFWERSTE-LIEUTENANTENS och RID-
DARENS Lefnad både lång och lycksalig, til Fäderneslan-
dets tjenst och Högförnåma Anhörigas innerliga glädje.
Har åhran, at med djupaste wördnad beständigt framhärda,
Högwälberne Herr ÖFWERSTE-LIEUTENANTENS
och RIDDARENS

ödmjukaste tjenare,
JOHAN COLLIANDER.

KONGL. MAJ:TS
TRO-MAN och ÖFWERSTE-LIEUTENANT
wid Kongl. Tawastehus-Lähns *Infanterie*-Regemente,
Samt RIDDARE af Kongl. Maj:ts Swärds-Orden,
Den Högwålborne HERREN
Herr CARL JOH. SCHMIDEFELT.

KONGL. MAJ:TS
TRO-TJENARE och MAJOR
wid Tawastehus *Infanterie*-Regemente,
Wålborne HERREN
Herr FREDRIC WILH. TOLL,
Nådige HERRAR.

J Ag kan ej uttrycka, med hwad innerlig fågnad jag nyttjar närwarande tilfälle, at lämna något prof af den rena wördnad, hwarmed jag anser den af Eder, Nådige Herrar, mig bewiste margfaldiga gunst och ynneft. Tillåten, at så pryda närwarande Arbete, med Eder Förmäma Namn, och af dem låna den glants, som Wärdet i sig sjelft fattas. Min mening är ingalunda, at härmedelst wilja aftjena de undfångna wälgjeringar: utan wil allenast wisa, at J ej anwändt Eder ynneft på någon otacklam. Låten et sinne, som är intagen af så billiga tankesätt, äfwen i framtiden så röna Eder bewågenhet. Jag skal deremot räkna för ähra och förmån, at under tilönskan af en både lång och med allskjöns wälmågo upfylld Lefnad, med djup wördnad framleswa,

Mine Nådige HERRARS

Ödmjukaste tjenare,
JOHAN COLLIANDER;

KONGL. MAJ:TS
TRO - TJENARE och CAPITAIN
wid Tawastehus - Regemente til Fot,
Samt RIDDARE af Kongl. Maj:ts Swärds - Orden,
Wälborne HERREN
Herr HENRIC LÖFVING.

KONGL. MAJ:TS
TRO - TJENARE och CAPITAIN
wid Tawastehus - Regemente til Fot,
Samt RIDDARE af Kongl. Maj:ts Swärds - Orden,
Wälborne HERREN
Herr JACOB BÖISMAN.
Gunstige HERRAR.

DÅ jag nu förefatt mig, at betyga min wördnad emot dem, som på något eftertryckeligit sätt bidragit til min wälfärds - befrämjande, bör jag ej underlåta, at äfwen ihogkomma Eder, Gunstige Herrar, från hwilkas ynnest, jag leder så många wälgjerningar. At tälja och berömma alle desse, fordrade wäl min skyldighet; men min oförmögenhet hindrar mig efterkomma, hwad jag innerligen önskade. Uptagen imedlertid med wanlig benägenhet, at jag til tekn af tacksamt sinne, upoffrar Eder detta mitt ringa *Academiska* Arbete, och waren försäkrade, at åtanke af Eder godhet, ej förr än med sjelfwa lifwet, skal uphöra. Himmelen förläne Eder, Mine Herrar, en lång Lefnad, och uti all wälmågo förnöjsam. Då har den wunnit sin önskan, som med beständig wördnad förblifwer,

Wälborne Herrar CAPTAINERS och RIDDARES

8dmjuka tjenare,
JOHAN COLLIANDER.

KONGL. MAJ:TS.
TRO-TJENARE. Och. LIEUTENANT.
Wälborne. HERREN.
Herr. AXEL. Von. SCHROVE.

Min. Gunstige. Gynnare.

Warder.

Denna. *Oeconomiska*. Afhandling.

Om. *Magaziners*. Nyttä.

Såsom.

Et. Ringa. Wedermåle.

Af. Skyldig. Wördnad.

För. Bewist. Ynnest.

Och.

Upriktig. Redelighet.

Tilågnad.

Hwarjemte.

En. Blid. Lycka.

Beständig. Framgång.

Förnöjsamma. Dagar.

Och. Sidst.

En. Ewig. Sällhet.

Tilönskes. Ödmjukeligen.

Af.

JOHAN. COLLIANDER.

VIRO *Admodum Reverendo atque Præclarissimo,*

**D: NO MICHAËLI
HEINSIO,**

Ecclesiarum, quæ DEO in Sysmæ & Hardola colliguntur,
PASTORI vigilantissimo, nec non PRÆPOSITO
meritissimo,

PATRUI loco jûgiter colendo.

Quem vix unquam oriturum fore solem arbitrabar, quod quidquam, quod eruditionis propriæ specimen vocari posset, in publicam editurus essem lucem, illum jam adventasse non absque blandæ voluptatis sensu animadverto. Quo circa nec possum nec debeo illorum in me merita reticere, qui sive progressuum meorum in litteris auctores, vel obtentæ melioris fortis post Supremum Numen benignissimi fuerunt adjutores. Illos inter locum non ultimum Tibi vindicas, Patruæ Carissime. Ut enim in honestissima Tua domo litteris initiari auspicato mihi contigit, ita ab eo tempore plurima favoris Tui plane singularis expertus sum, & adhuc experior documenta. Accipe igitur facili, ut assoles, vultu, in tesseram gratissimæ mentis, manusculum hocce levissimum offerentis solummodo pietate commendabile. Perge etiam, enixe rogo atque contendo, solita Tua me amplecti benevolentia, nullus dubitans, quin larga tandem Te maneat beneficiorum Tuorum in olympo messis. Mihi nihil prius, nihil antiquius erit, quam pro perenni Tua felicitate calidissima ad Supremum Numen fundere vota, ut anxii, quos pro grege Christi quotidie sustines, laboribus quam diutissime sufficias. Ad cineres usque permanurus,

Præclarissimi NOMINIS TUI

humillimus cultor,

JOHANNES COLLIANDER.

VIRIS

Maxime Reverendis atque Præclarissimis;

D: no Mag. PETRO BONSDORFF,
In Gymnasio Borgoënsi S. S. Theologiæ LECTORI
meritissimo.

D: no Mag. JOH. BORGSTRÖM,
S. S. Theologiæ DOCTORI & Mathes. LECTORI
Dignissimo.

D: no PAULO KROGIO,
S. S. Theologiæ DOCTORI & Eloquentiæ LE-
CTORI Laudatissimo.

FAUTORIBUS & PROMOTORIBUS Benignissimis.

TOt Tantaque sunt Vestra mihi abunde collata beneficia, ut si eadem prædicare anniterer, nihil aliud agerem, quam fulgentissimo soli creperam adderem lucernam. Vestris enim auspiciis rite didici severioribus litare Musis: Vestra quoque solida, qua, nihil gratius, nihil utilius unquam mihi contingere potuit, per plures annos in variarum disciplinarum studiis usus sum informatione. Quoties consilium desideravi in vitæ ratione recte instituenda, toties a Vobis consecutus sum & tenerrimum & optimum. Quid vero pro Tantis Vestris, Promotores Optimi, in me meritis rependam? Nihil habeo præter pium mentis adfectum, cujus leve pignus iussi tenuem hanc opellam esse, quam Vobis prolixa veneratione offero. Mites illam excipite: sic ego nunquam desistam, Supremum Numen supplicibus fatigare precibus, velit Vos in longam annorum seriem omnigenæ felicitatis flore mactatos conservare. Sic ex intimo pectore vovet

Præclarissimorum NOMINUM VESTRORUM

humillimus cultor,

JOHANNES COLLIANDER.

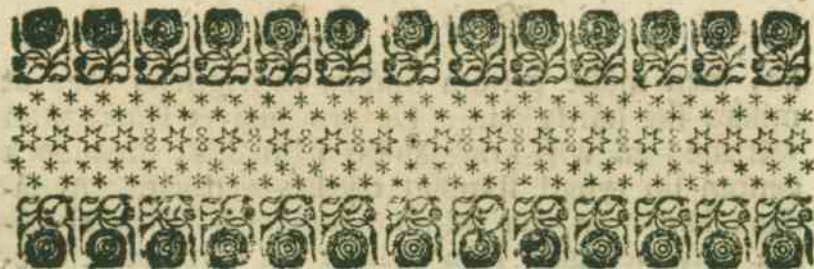
KONGL. MAJ:TS
TRO-TJENARE och FENDRICK,
wid Tawastehus-Regemente til Fot,
Wäl-Ådle
Herr SIGFRID JOACHIM
COLLIANDER,

Min Käraste BROR.

DEn wänskap, som oss imellan ifrån spådaſte Barndomen warit, är ſå ſtor, at jag hwarken bör eller kan inneſluta den innom hjertats tyſta gränſor. De olyckor, ſom Dig min Bror, under närwarande *Campagne* timat, hafwa förökat den kärlek jag hyſt för Dig. En fölgd häraf är, at jag nu tillågnar Dig detta mitt *Academiska* Arbete; utan at bedja derom, wet jag, at Du, Min Bror, med ſamma wänſkap uptager min lilla gåfwa, ſom jag af tilgifnaſte hjerta den gifwer. Himmelen låte oss åter på en Ort få tilbringa våra dagar: Han beware Dig, min Bror, under alla de färligheter Du ſwäſwar uti: och låte Dig i alt Ditt företagande, få röna en blid och gynnande lycka! Således önſkar af upriktigt hjerta,

Min Kjäreſte BRODERS

trognaste Bror,
JOHAN COLLIANDER.

I. N. 7.

FÖRETAL.

Någon torde til åfwentyr's undra, hwarföre jag utwaldt närwarande ämne, och ej något annat, då jag tänker utgifwa mitt Andra Snille-prof. Men affigten härmed är ganska menlös, och syftar på et medels befrämjande, genom hwilket många tusende människors lif kan bibehållas. Skulle derföre afhandlingen blifwa så god, som ämnet i sig sjelft är, så funne den wettgiruge Läsaren här sitt lyftmåte.

Men, Min Läsare, när här finnes åtskilligt, som ej kommer öfwerens med Din fina smak, så war dock ej förhastig, at fälla et hårdt omdömmе här om. Tag hellre följande i öfwerwägande: At fällan swarar tid och wilckor mot wiljan. Alla hafwa ej heller tilfälle, at hugna sig af en blid lycka,

ka, men måste genom otaliga swårigheter söka at mildra sitt hårda öde. De äro lika et Klot, som wål med en wifs kraft kastas i högden, men dock genom sin tyngd ständigt tryckes nederåt. Af sådana kan man wål wånta några prof, men ej några besynnerliga. Den snåfwa tid och det otillräckeliga understöd jag åger, twingar mig, at innom några sidor innesluta, hwad som förtjente widlöftigt utföras. Imedlertid skal det wara mig en fågnad, om jag med mitt rena nit kan upwåcka Mine K. Landsmän, til de här omtalte byggnader och samlingar, hwaraf de kunna hafwa en obefkrifwelig båtнад.

§. 1.

Såsom den Allwise och gode Skaparen behagat ibland andra sina hånderswårk skapa människjan, det ädlaste af alla synliga skapade ting, med en förnuftig och af sig sjelf wetande warelse, Sjålen, så har Han det til ingen annan ånda gjordt, ån at menniskjan måtte, af de naturliga tingen lära känna sin Skapare, och anwånda dem til sit sanskyldiga gagn och nytta. Sedan hennes förstånd, genom det beklageliga fallet, blef fördunklat, kan hon ej med den lätthet som sig borde, komma til detta åndamål. Dageligen förekomma åtskilliga omständigheter, som göra hennes lefnad beswårlig. Jag wil allenast nämna om Födan. Hwad omtänka fordrar ej hos många Människjor utwå-

utwägen at den winna? Man måste ju med mycken swett och möda gräfwa eller plöija Jorden, och med grannlagenhet få henne. Och, när man gjordt alt, hwad menniskligt snille och kraft kan åstadkomma til en lyckelig och ymnig Skjörds århållande, så kan ju en Hagel-skur, en enda oförmödad Frostnatt, jämte flera olyckeliga händelser, göra alt wårt goda hopp til intet. Då måste wi kjännas wid hunger; och följakteligen, antingen betjena oss af otjänlig Spis, eller ock se oss ömkeligen förlorade.

§. 2.

Ingen år, som ej ryser, då han hörer så förskräckeliga olyckor nämnas; men få hafwa dock warit omtänkte på såkre medel och utvägar, at förekomma desse; och ännu färre åro de, som welat ställa i wärkställighet de medel, hwilka af skarpfinte Mån blifwit uptänkte. Men så kjårt hela menniskliga Samhällets bästa böra wara för hwar och en rättfint Innewånare, så trågit böra wi beflita oss om, at förekomma de swårigheter, som i hårda år bota oss med undergång. Jordens fruchtbarhet beror ganska mycket på Himmels eller vår Luft-krets beskaffenhet, så at denna, i hånseende til dess wärkningar, kan anses som den förras själ. I följe häraf, hafwa wi under tiden at fågna oss af ymnig Skjörd, under tiden af en knapp dock någorlunda tillräckelig, och ändteli-

gen tillsluter hon, som en hård Styfmoder, alla Förråds-kamrar för sina Barn. Af alla dessa olika omständigheter, bör en Menniskja sig betjena. Sjelfwa sakens natur, och ömheten om hennes egen wälfärd, pålägga henne, at i goda år samla, hwarmed hon kan underhålla sig, när swåra infalla. Utom denna förmon, som är hufwudsakelig, hafwa Människjorna af besparingarna en annan, som är mycket betydande: näml. at de kunna i alla år föra en jämn och *reglerad* lefnad; och ej på många hoglösa Bönders *manéer*, nu äta til öfwerflöd, nu swälta, at Kroppen utmånglas.

§. 3.

SÅ långt man derföre går tillbaka, finner man, at tillräckeliga Förråds-hus eller *Magaziner*, hwaruti Spannemåhl i de goda och ymniga åren samlades, warit uti wäl inrättade Riken anlagde. *Patriarchen Joseph* har, genom slika *Magaziners* inrättande, förwärfwat sig et odödeligit namn, lagdt grunden til de *Ægyptiska* Konungars stora makt, och räddat *Ægypten*, från en eljest oundwikelig undergång. Se Skapelseb. XLI. Cap. *Varro* berömmar äfwen de *Romares Granaria*, hwilka woro under tiden så wäl försedde, at äfwen *Ægypten*, som eljest war en Spis-kammar både för *Rom* och *Italien*, kunde uti miswäx-ts-år få ifrån *Rom* Spannmåhl, til sin förnödenhet. Et märckeligt prof hafwa wi härpå, under *TRAJANI* Rege-ring,

ring, då de Romare utskippade til *Ægypten* et an-
 senligit *partie* Såd. *Plinius*, som anser bemålte
 Kejsare som sin *Heros*, underlåter intet, at med
 sin wanliga wåltalighet uti dets bekanta *Panegyri-*
que, uphøija denna gjerning. "*Emit Fiscus, quic-*
quid videtur emere; inde copie, inde annonæ, de-
qua inter licentem vendentemque conveniat: inde
hic satietas, nec fames usquam. --- Refudimus Ni-
lo suas copias: recepit frumenta, quæ miserat, de-
portatasque messes revexit. Discat igitur Ægyptus,
credatque experimento, non alimenta se nobis, sed
tributa præstare, sciat se non esse P. R. necessariam,
& tamen serviat. --- Stupebant agricolæ plena
horrea, quæ non ipsi referfissent, quibus de campis
illa subvecta messis, quare in Ægypti parte aliis a-
mnis, &c." I sednare tider, hafwa åfwen alle an-
 dre *Nationer* ansedt som oumgængeligt, at anrätta
 slike *Magaziner*. Ja, Wår Allernådigste Konung,
 som på det ömmaste wårdar Rikets wålfård, har,
 med åtskilliga belønningar benådat dem, som, uti
 de omtalte byggnaders försligtiga anlåggning, före-
 gått andra med goda *exempel*.

§. 4.

Med *Magaziners* inrättande syftas egenteligen på
 den församlade Sådens *conservation*. Sådén å-
 ter, kan på många sätt förskåmmas. Nu är Span-
 måhlen intet wål torr, hwarföre han på en kort
 tid ornar, och blifwer otjänlig til Föda. Nu åter,

blifwer han i *Magazinet* anstucken af allehanda *Insecter*; Nu åter af Råttor så förtärd, at man ofta ej wet, hwart han tagit wägen. Den första olågenheten kan snart häfwas, om man allenast wäl torkar Såden, innan den införes i *Magazinet*, samt sedan bibehåller den där torr. Härwid är lika mycket, antingen torkningen skjer i Rijor, Badstugor eller Kjölnor. De twänne sednare olågheter kunna åfwen, med noga eftersinande af desse Djurs lefnadsfatt, någorlunda förekommas. Utaf Naturkunnigheten wet man, at intet Djur kan länge lefwa utan luft; ja, alla Djur fördras dessutom en ständig omwåxling af den omtalte luften, förutan hwilken de snarligen dö. Häraf följer, at man wid *Magaziners* anläggande bör så laga, at Wäggarne blifwa så fasta, at den yttre Luften ej kan tränga sig igenom dem. Wid stenbyggningar kan detta lätt århållas; men wid träbyggningar är swårare at uteslänga luften, som dels går genom mållan, dels ock genom de sprickor, som gemenligen blifwa i stäckarna. Derförre böra wäggarne wäl beflås, samt innantill öfwerdragas med en beklädning af ler-bruk, eller annat, som uteslänger luften. Sedermera bör Huset förses med godt tak och golf, hwilket är en mera bekant sak, än den förtjenar här at widlöfteligen utföras.

Sedan de yttre wäggarne äro, på sätt, som sagt är, förfärdigade, böra inuti göras åtskillige lårar. Äro *Magazinerne* byggde af sten, böra dessa äfwen af sten eller godt tegel förfärdigas, i *Form* af en *Parallelipipedum*, hwilkens *Basis* är en *quadrat*, hwars sida är 6, 8, 10 a 12. Fot. Högden kommer at *proportioneras* mot husets högd. Men ofwantil drages desse sidor eller wäggar tilhopa, så at de utgjöra en *Pyramidem truncatam*. Ty öfwerst bör lämnas et hål, genom hwilket såden kan nedsläppas uti låren, och sedermera bör det igenom en Järn-dörr wäl förwaras, at Luften ej slipper in til såden. Inemot botn gör man öpning til en annan dörr, genom hwilken såden kan til behof uttappas; men denna bör eljes passa ganska wäl in med sina Karmar.

Den som åstundar ritning och omständelig underrättelse om desse *Magaziners* byggnad, kan dem med nöije och nytta inhämta, af Herr Öfwer-*Directeurs* FAGGOTS wackra och ganska lofwärde *Tractat*, kallad: *Förbättring på Kornhusbyggnad*. Skulle åter lårarne intet kunna göras af sten, för omkåstningarnas dryghet skull, kan man på sätt, som sagt är, göra dem af tjocka bräder, hwilka då måste wäl spåntas, innan de sammanfogas. Uti desse packas den tårta såden tillsammans, så hårdt som sidorna på lårarne tillåta, hwarpå både luckorna wäl igenslås. Skulle såden ej wara

ej wara Rij-torr, torde det wara rådeligt, at til-
lika med såden, släppa de torra agnar neder i lä-
rarna; ty på detta sättet kan Spannemåhl länge
conserveras, som min *Præses* Herr *Professor*
KALM, ganska wäl anmärkt, uti Swänska Kongl.
Wetenskaps *Acad.* Handlingar för Åhr 1743. och
1sta Quartalet.

§. 6.

Härwid kan föreställas följande *problem.* huru
stort *Magazin* en af wåre bättre Soknar här
uti Finland, behöfwer, til *exempel* den som har
200. Hemman. Jag *ponerar*, at hwart Hemman
wil för miswåxts-års skull hafwa 30. Tunnor i
Sokne-*Magazinet* uplagde, hwilket tyckes wara
tilräckeligt; bör altfå det omtalte *Magazinet* inne-
hålla 6000. Tun.r. En Tunna Såd innehåller efter
wårt Swenska måtningsfått, 5. *Cubiska* Fot; hwar-
före hela *Magazinet* åtminstone bör innehålla,
30000. *Cub.* Fot. Gjør nu *Magazins*-huset 8. Fam-
nar långt, 6. Famn. bredt och 4. Famn. högt, in-
nom Knutarna, så finner man, at Husets innan-
rumme är 41472. *Cub.* Fot, hwilket öfwerskott
öfwer 30000, är nödigt til mellan-wäggarne, gån-
gar, och mera sådant. Huru liten omkostnad en
sådan byggnad i wårt k. Finland, besynnerligen
i de Norra och Östra Landskapen, skulle fordra,
är lätt at begripa. Ty timber fins här tilräc-
keligen; Bräder kunna ock för tämmeligen godt
köp

kjöp århållas, hållt hår och där finnas Säg-Qwarnar. Och på samma sätt förhåller det sig med de andra *Materialierne*, så at hela *Magazins*-byggnaden skulle knapt komma at stå högre, än 3000. Dal. Kopp:mt; hwartil efter den antagne *hypotbesen* hwart Hemman ej mer, än 15. Dal. Kopp:mt kommer at årlägga.

§. 7.

MAn nekar intet, at ju utom desse *Magaziner*, Spannmåblen äfwen kan på åtskilliga andra sätt *conserveras* til någon tid. Wåra Sawolaxboer, lägga Råg-kärfworna uti så tätta Skylor eller Stackar, (*Ruis-Auma* på Finska), at Regn och Owåder på lång tid ej skal skada dem. Detta sätt är wål godt, men passar sig ej för alla Orter. Ty fast Rågnen ej bortkämmer mer, än de yttersta Kärfworne, så skadas de dock af Råttor och annan Ohyra ganska mycket; hwilka under tiden förtära hela vårt förråd. Dessutom i de Orter, som äro mera tät beboade, kunna tjufwar äfwen taga bort dem; ty tilfället gör tjufwen. Andra Folckslag, i synnerhet de Österländska, somliga i *Africa*, och äfwen en del af Willarna i *Norra America*, hafwa gräfwit djupa gropar, och deruti förwarat Säden, hwilka de sedermera täckt först med Halm och sedan med Jord och Torf. Sjelfwa nöden har drifwit dem til detta medel. Ty utom fruchten för hunger, woro de som oftast

antaftade af wäldfamma och blod-giruga fiender; hwilka intet underlåtit at bemästra sig Spanne-måhls-Magazinerne, om de warit byggde öfwer Jorden. Detta är så mycket mera sannolikt, som röfweri och fribyteri woro hårliga idrotter uti de äldsta tider. Skäl en sådan Jord-kula göras, måste man dertil utwälja en sådan Jordmån, som består af en fast och torr grund, ty all annan Jordmån drager fuchtighet til sig, som åndteligen bortskämmer Såden. Men desse gropar kunna näppeligen med fördel göras uti Norden; emedan här finnes ganska många Wattu-drag, och Watnet, i synnerhet om Währ och Höst, tränger sig ofta ned til de torra ställen.

GUDI allena Åhran!!!

